

SAOPŠTENJE 40/2022

Datum objave:
30.3.2022.

Preliminarni podaci

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore

Januar - Februar 2022. godine

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore za januar-februar 2022. godine, prema preliminarnim podacima iznosila je 488,5 miliona eura, što ukazuje na rast od 56,0% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvoz robe imao je vrijednost od 125,6 miliona eura, a **uvoz** 362,9 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio veći za 108,6%, a uvoz veći za 43,5%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 34,6% i veća je u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 23,8%.

U strukturi izvoza prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljena **Mineralna goriva i maziva (sektor 3)**, u iznosu od 47,6 miliona eura (koje čine: Električna energija – 45,4 mil. eura i ostalo).

U strukturi uvoza prema SMTK-u najviše su zastupljeni **Proizvodi svrstani po materijalu (sektor 6)** u iznosu od 73,8 miliona eura (koje čine: Obojeni metali - 18,9 mil. eura, Proizvodi od nemetalnih minerala – 14,0 mil.eura i ostalo).

Najveći spoljnotgovinski partneri u izvozu bili su: Švajcarska (25,5 mil. eura), Srbija (23,4 mil. eura), i Bosna i Hercegovina (15,7 mil.eura).

Najveći spoljnotgovinski partneri u uvozu bili su: Srbija (60,5 mil. eura), Kina (40,0 mil. eura) i Njemačka (31,1 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

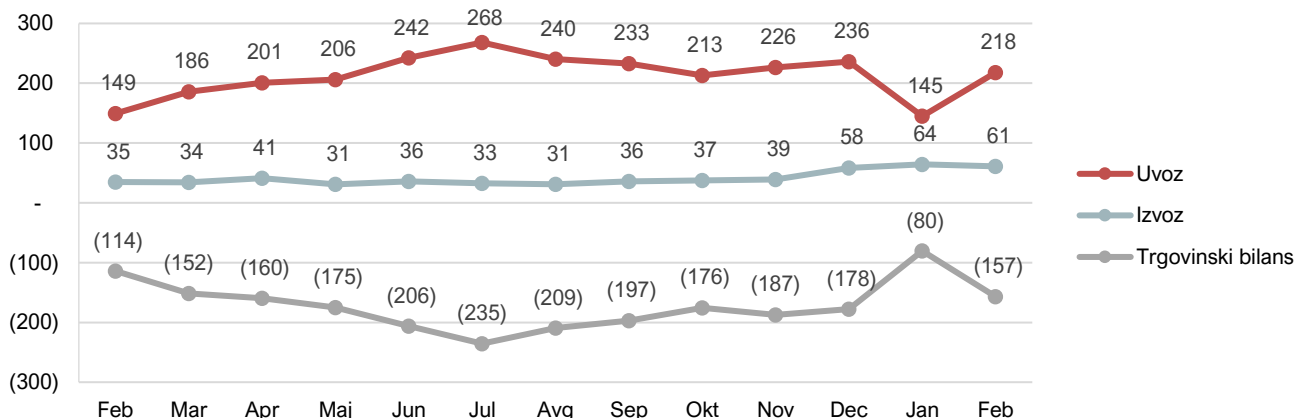

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima¹

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	SPOLJNOTRGOVINSKA ROBNA RAZMJENA	TRGOVINSKI BILANS
2021				
Januar	103 740	25 318	129 059	-78 422
Februar	149 190	34 901	184 091	-114 289
Mart	185 514	34 195	219 708	-151 319
April	200 882	41 380	242 263	-159 502
Maj	206 002	30 810	236 812	-175 192
Jun	242 276	35 928	278 205	-206 348
Jul	268 122	32 620	300 741	-235 502
Avgust	240 321	31 095	271 415	-209 226
Septembar	232 765	35 873	268 638	-196 892
Oktober	212 910	37 317	250 227	-175 592
Novembar	226 478	39 178	265 656	-187 299
Decembar	236 153	58 437	294 589	-177 716
2022				
Januar	144 839	64 351	209 190	-80 489
Februar	218 093	61 246	279 339	-156 847

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ				IZVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan - Feb 2021		Jan - Feb 2022		Jan - Feb 2021		Jan - Feb 2022		Jan - Feb 2021	Jan - Feb 2022
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
SVIJET	100,0	252 931	100,0	362 932	100,0	60 219	100,0	125 596	-192 711	-237 336
Evropa	79,4	200 925	76,9	278 944	95,5	57 504	95,9	120 400	-143 421	-158 544
EU-27	43,5	110 042	42,0	152 527	41,2	24 815	31,5	39 566	-85 228	-112 961
CEFTA ²	27,7	70 037	24,8	90 141	42,2	25 412	37,5	47 107	-44 625	-43 033
Afrika	0,2	500	0,4	1 441	0,0	7	0,7	932	-493	-508
Azija	17,5	44 294	20,2	73 150	3,3	1 996	3,1	3 851	-42 298	-69 300
Amerika	2,8	7 148	2,6	9 304	1,1	686	0,3	355	-6 463	-8 949
Okeanija	0,0	64	0,0	93	0,0	27	0,0	58	-37	-35
SAD	1,4	3 525	0,8	3 026	0,4	212	0,3	328	-3 313	-2 698
Kina	11,9	30 118	11,0	40 010	0,5	300	2,1	2 674	-29 818	-37 336
Rusija	0,4	915	0,4	1 581	0,3	159	0,1	91	-755	-1 490
Švajcarska	2,1	5 231	2,7	9 741	4,5	2 720	20,3	25 478	-2 511	15 737
Japan	0,9	2 305	0,8	2 945	0,0	25	0,0	53	-2 280	-2 892
Turska	4,5	11 426	5,5	20 086	6,7	4 028	3,5	4 443	-7 398	-15 643
Brazil	0,5	1 358	0,6	2 324	0,0	11	0,0	2	-1 348	-2 322
Ujedinjeno Kraljevstvo	0,9	2 176	0,7	2 618	0,5	288	1,8	2 271	-1 888	-348

¹ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)² Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e³

u hilj. EUR

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ		IZVOZ		TRGOVINSKI BILANS	
	Jan – Feb 2021	Jan – Feb 2022	Jan - Feb 2021	Jan - Feb 2022	Jan - Feb 2021	Jan –Feb 2022
SVIJET	252 931	362 932	60 219	125 596	-192 711	-237 336
EU-27⁴	110 042	152 527	24 815	39 566	-85 228	-112 961
Austrija	3 202	3 426	157	34	-3 045	-3 392
Belgija	2 051	2 923	157	170	-1 895	-2 753
Bugarska	1 269	2 768	124	64	-1 145	-2 704
Češka	2 795	4 148	3 776	7 774	980	3 626
Danska	934	1 205	462	2 616	-471	1 411
Estonija	39	108	16	224	-23	116
Finska	216	808	0	0	-216	-808
Francuska	5 465	7 028	110	143	-5 356	-6 885
Grčka	8 423	20 571	2 234	40	-6 189	-20 530
Holandija	6 980	8 180	251	288	-6 729	-7 892
Irska	486	1 497	7	0	-478	-1 497
Italija	13 771	18 351	1 606	5 845	-12 165	-12 506
Kipar	38	256	14	0	-24	-256
Letonija	79	145	0	0	-79	-145
Litvanija	115	120	0	3	-115	-117
Luksemburg	28	156	34	3 712	6	3 555
Mađarska	2 163	2 686	4 526	814	2 363	-1 872
Malta	1	5	89	118	88	113
Njemačka	27 929	31 130	2 751	3 989	-25 178	-27 141
Poljska	5 173	6 559	2 019	2 517	-3 155	-4 042
Portugalija	376	552	2	1	-374	-551
Hrvatska	14 384	20 231	409	469	-13 976	-19 762
Rumunija	2 773	3 804	21	203	-2 752	-3 601
Slovačka	779	1 167	7	4	-771	-1 163
Slovenija	4 502	5 044	4 939	9 077	437	4 033
Španija	4 442	6 911	706	1 012	-3 736	-5 899
Švedska	1 627	2 748	397	450	-1 230	-2 298
CEFTA	70 037	90 141	25 412	47 107	-44 625	-43 033
Albanija	4 230	5 927	1 853	5 091	-2 377	-836
Bosna i Hercegovina	12 601	18 166	4 671	15 695	-7 929	-2 471
Moldavija	12	30	0	0	-12	-30
Sjeverna Makedonija	3 193	4 135	527	645	-2 666	-3 491
Srbija	49 500	60 490	16 512	23 375	-32 988	-37 116
Kosovo	500	1 391	1 848	2 302	1 348	911
Ostale zemlje (izvan EU-27 i CEFTA-e)	72 852	120 264	9 993	38 923	-62 859	-81 341

³ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)⁴ Od januara 2021. godine, podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su isključeni iz podataka Evropske Unije. Podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su prikazani u tabeli 2.

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁵

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan - Feb 2021	Jan - Feb 2022	Jan-Feb 2022 Jan-Feb 2021	Jan - Feb 2021	Jan - Feb 2022	Jan-Feb 2022 Jan-Feb 2021
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
0-9 UKUPNO	252 931	362 932	143,5	60 219	125 596	208,6
0 Hrana i žive životinje	54 140	65 198	120,4	3 063	3 177	103,7
00 Žive životinje	4 133	5 026	121,6	11	0	0,0
01 Meso i prerada mesa	13 072	13 767	105,3	1 804	2 394	132,7
02 Mliječni proizvodi i jaja	5 786	7 070	122,2	15	64	300 ¹
03 Ribe i prerađevine od ribe	1 662	1 952	117,5	28	0	0,0
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	7 569	10 326	136,4	58	123	213,7
05 Povrće i voće	8 508	10 083	118,5	614	187	30,5
06 Šećer proizvodi od šećera i med	1 193	1 299	108,8	11	9	78,8
07 Kafa čaj kakao i začini	3 754	5 909	157,4	292	252	86,1
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	3 035	3 382	111,4	207	104	50,2
09 Razni proizvodi za ishranu	5 427	6 384	117,6	23	45	198,3
1 Piće i duvan	6 899	9 419	136,5	1 866	1 096	58,8
11 Pića	5 017	6 155	122,7	1 036	936	90,4
12 Duvan i proizvodi od duvana	1 881	3 264	173,5	830	160	19,3
2 Sirove materije sem goriva	2 683	3 266	121,7	12 644	14 346	113,5
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	0	0,0	345	353	102,5
22 Uljano sjeme i plodovi	367	168	45,7	4	2	57,9
23 Sirovi kaučuk	10	52	300 ¹	0	2	0,0
24 Pluta i drvo	461	539	116,9	2 608	4 222	161,9
25 Celuloza i otpaci od hartije	9	0	0,0	155	219	141,5
26 Tekstilana vlakna i otpaci	58	132	226,7	0	6	0,0
27 Sirova đubriva i minerali	378	396	104,8	152	623	300 ¹
28 Mineralne rude i otpaci metala	182	377	207,5	9 245	8 861	95,9
29 Životinjske i biljne sirove materije	1 218	1 602	131,5	136	57	41,9
3 Mineralna goriva i maziva	18 901	38 417	203,3	20 882	47 633	228,1
32 Kameni ugalj koks i briketi	142	120	84,4	1 036	1 526	147,3
33 Nafta i naftni derivati	13 279	29 737	223,9	272	692	254,3
34 Gas prirodni i industrijski	1 390	2 089	150,3	0	0	0,0
35 Električna enegrija	4 090	6 471	158,2	19 574	45 415	232,0
4 Životinjska i biljna ulja i masti	1 713	1 829	106,8	91	176	193,4
41 Životinjska ulja i masti	110	174	158,8	87	172	197,7
42 Čvrste biljne masti i ulja	1 598	1 649	103,2	2	1	42,9
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	5	6	110,7	2	3	161,3
5 Hemijski proizvodi	36 406	45 547	125,1	3 746	5 576	148,8
51 Organski hemijski proizvodi	159	210	132,2	8	61	300 ¹
52 Neorganski hemijski proizvodi	566	414	73,1	137	185	135,1
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	2 442	3 464	141,9	2	18	300 ¹
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	18 644	23 624	126,7	2 882	4 638	161,0
55 Eterična ulja parfemski i toaletni preparati	6 045	7 428	122,9	377	260	69,1
56 Đubriva (osim sirovih)	415	641	154,6	0	0	0,0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	424	671	158,5	6	116	300 ¹
58 Plastične mase u ostalim oblicima	3 244	5 067	156,2	165	76	46,3
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje pomenuti	4 468	4 027	90,1	170	222	130,8

⁵ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan - Feb 2021	Jan - Feb 2022	Jan-Feb 2022 Jan-Feb 2021	Jan - Feb 2021	Jan - Feb 2022	Jan-Feb 2022 Jan-Feb 2021
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
6 Proizvodi svrstani po materijalu	39 824	73 852	185,4	11 012	35 746	300¹
61 Koža proizvodi od kože i krzna	48	18	37,0	0	29	0,0
62 Proizvodi od kaučuka	2 205	3 505	159,0	11	148	300 ¹
63 Proizvodi od plute i drveta	2 696	3 933	145,9	208	560	268,9
64 Hartija karton i proizvodi od celuloze	4 310	5 398	125,2	82	398	300 ¹
65 Predivo tkanine i tekstilni proizvodi	2 628	2 575	98,0	38	670	300 ¹
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	9 850	14 044	142,6	275	277	100,9
67 Gvožđe i čelik	6 439	12 539	194,7	2 015	407	20,2
68 Obojeni metali	2 266	18 899	300 ¹	7 922	31 778	300 ¹
69 Proizvodi od metala nigdje drugo pomenuti	9 382	12 942	137,9	461	1 478	300 ¹
7 Mašine i transportni uređaji	57 128	72 880	127,6	5 000	13 096	261,9
71 Pogonske mašine i uređaji	810	1 098	135,6	39	140	300 ¹
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	4 043	6 213	153,7	1 066	2 909	273,0
73 Mašine za obradu metala	726	440	60,6	130	32	24,4
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	8 247	11 611	140,8	1 731	5 004	289,1
75 Kancelarijske mašine i za AOP	3 604	3 871	107,4	99	130	132,0
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	8 701	13 316	153,0	465	774	166,3
77 Električne mašine aparati i uređaji	14 994	15 418	102,8	420	646	153,6
78 Drumska vozila	15 811	20 506	129,7	708	3 102	300 ¹
79 Ostala transportna sredstva i opreme	192	406	211,3	343	360	104,9
8 Razni gotovi proizvodi	35 224	52 520	149,1	1 915	4 750	248,1
81 Montažne zgrade sanitarni uređaji	1 593	2 765	173,6	113	22	19,4
82 Namještaj i djelovi	4 982	7 115	142,8	242	351	144,8
83 Predmeti za putovanja	799	1 098	137,5	28	20	69,0
84 Odjeća	10 027	12 087	120,6	306	673	220,1
85 Obuća	5 035	4 813	95,6	62	48	76,5
87 Naučni i kontrolni instrumenti	2 377	4 351	183,0	206	1 381	300 ¹
88 Fotoaparati časovnici	609	856	140,4	2	8	300 ¹
89 Razni gotovi proizvodi	9 802	19 435	198,3	954	2 248	235,6
9 Proizvodi i transakcije nigdje drugo pomenuti	13	5	33,8	0	0	0,0

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

Tabela 5. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku Kombinovane nomenklature⁶

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Uvoz			Izvoz		
	Jan - Feb 2021	Jan - Feb 2022	Jan-Feb 2022 Jan-Feb 2021	Jan - Feb 2021	Jan - Feb 2022	Jan-Feb 2022 Jan-Feb 2021
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
I - XXI UKUPNO	252 931	362 932	143,5	60 219	125 596	208,6
I Žive životinje i životinjski proizvodi	20 996	24 210	115,3	1 091	2 145	196,6
II Povrće	12 752	16 692	130,9	747	235	31,4
III Životinjske ili biljne masti ulja i voskovi	1 905	1 972	103,5	4	5	123,9
IV Pripremljena hrana pića duvan	28 730	35 387	123,2	3 318	2 124	64,0
V Mineralni proizvodi	22 125	42 722	193,1	23 677	51 256	216,5
VI Proizvodi hemijske ili srodne industrije	33 194	40 577	122,2	3 575	5 387	150,7
VII Plastika guma i proizvodi od gume	10 155	14 910	146,8	485	1 004	207,3
VIII Sirove kože koža i krzno	968	1 281	132,4	383	791	206,5
IX Drvo proizvodi od drveta korpe drveni ugallj pluta	3 179	4 495	141,4	2 816	4 782	169,8
X Materijali i proizvodi papirne industrije	4 581	5 470	119,4	551	1 077	195,5
XI Tekstil i tekstilni proizvodi	12 176	13 863	113,9	329	954	289,5
XII Obuća kape i modni dodaci	5 369	5 138	95,7	66	49	73,8
XIII Proizvodi od kamena gipsa keramički proizvodi stakleni proizvodi	7 228	10 540	145,8	276	271	98,3
XIV Biseri drago kamenje i metali kovanice	278	3 987	300 ¹	13	13	300 ¹
XV Bazni metali i proizvodi od osnovnih metala	18 357	44 588	242,9	17 008	39 522	232,4
XVI Mašine i mehanički uređaji električna oprema	40 505	50 720	125,2	3 887	9 706	249,7
XVII Vozila i prateća transportna oprema	16 199	21 545	133,0	1 142	3 462	300 ¹
XVIII Optički medicinski i mjerni instrumenti satovi	4 058	6 536	161,1	255	1 433	300 ¹
XIX Oružje i municija	115	5 079	300 ¹	19	921	300 ¹
XX Razni proizvodi	10 057	13 217	131,4	570	458	80,5
XXI Umjetnička djela kolekcionarski predmeti i antikviteti	4	3	81,2	8	3	32

¹ Obračunati indeks veći je od 300,0

⁶ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od značaja za kreatore ekonomske politike kao i za donosiocje odluka. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa statistike nacionalnih računa za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora kao i preduzećima za istraživanje tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics Concept and Definitions UN
- Statistics on the Trade of Goods User Guide EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods“ vezane za EXTRASTAT:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010.

Nazivi zemalja su u skladu sa Geonomenklaturom koja se primjenjuje u Evropskoj statistici spoljne trgovine robama.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- Izvoz
- Pasivno oplemenjivanje
- Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom.

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- Uvoz za slobodni promet
- Aktivno oplemenjivanje
- Prerada robe pod carinskim nadzorom.

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST) koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK) 4. revizija. Šifra svakog klasifikovanog proizvoda je takva da prva cifra označava – sektor, dvije cifre – odsjek, tri cifre – grupu, četiri cifre – podgrupu a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Spoljna trgovina](#)